

20X-24X Nimeke- ja nimekkeeseen liittyvät kentät

 RDA-sovellusohje MARC 21 ; [Suomeksi](#) ; [Svenska](#) ; [\(Full\)](#)

[210](#) [222](#) [240](#) [242](#) [243](#) [245](#) [246](#) [247](#)

- [210 - Lyhennetty nimeke \(T\)](#)
- [222 - Avainnimeke \(T\)](#)
- [240 - Yhtenäistetty nimeke \(ET\)](#)
- [242 - Luetteloivan organisaation tekemä nimekkeen käännös \(T\)](#)
- [243 - Kokoava yhtenäistetty nimeke \(ET\)](#)
- [245 - Nimeke- ja vastuullisuusmerkintö \(ET\)](#)
- [246 - Muut nimekkeet \(T\)](#)
- [247 - Aikaisempi nimeke \(T\)](#)

Päänimeke on ydinelementti.

Suomalaisten kirjastojen linjaamat lisäydinelementit: Rinnakkainen päänimeke, Muu nimeketieto, Aiempi päänimeke, Myöhempi päänimeke

Avainnimeke on ydinelementti kansallisbibliografisessa kuvailussa (liittyy ISSN-toimintaan)

Lyhennetty nimeke on ydinelementti kansallisbibliografisessa kuvailussa (liittyy ISSN-toimintaan)

 Nämä kentät liittyvät RDA-lukuihin [2.3](#) ja [2.4](#) sekä liitteeseen [A.3](#)

210 - Lyhennetty nimeke (T)

[RDA 2.3.10 Lyhennetty nimeke](#)

Lyhennetty avainnimeke määritellään kansallisessa ISSN-keskuksessa. Suomen ISSN-keskus on Kansalliskirjastossa. Kansainvälinen ISSN-keskus ja kansainvälinen standardisoimisliitto (ISO) julkaisevat lyhenneluetteloa 'List of serial title word abbreviations'.

Tähän kenttään voidaan laittaa myös lyhenteitä, joita käytetään (tarvitaan esim. kaukopalvelussa), mutta jotka eivät ole virallisia. Tällöin 2. indikaattori on 0.

222 - Avainnimeke (T)

[RDA 2.3.9 Avainnimeke](#)

Kansalliset ISSN-keskukset ovat vastuussa avainnimekkeistä.

Avainnimeke identifioi sarja-aineiston nimekkeen yksiselitteisesti eli kahdella julkaisulla ei voi olla sama avainnimeke. Avainnimeke on usein sama kuin päänimeke. Samannimiset aineistot erotetaan toisistaan avainnimekkeen lisäyksellä.

‡a - Avainnimeke merkitään osakenttään **a**.

‡b - Osakenttään merkitään tavallisesti julkaisupaikka erottamaan samannimiset sarja-aineistot. Jos julkaisupaikkakin on sama, merkitään lisäksi vielä ensimmäinen julkaisuvuosi. Jos julkaisu on vaihtanut nimeä, mutta aiempi nimi on otettu uudelleen käyttöön, voidaan lisäyksenä käyttää pelkkää vuosilukua erottamaan sarja-aineistot julkaisuajankohdan mukaan. Eri painokset, esimerkiksi erikieliset versiot, erotetaan myös lisäyksellä. Myös eri tallennusmuodoissa olevat manifestaatiot merkitään lisäyksellä.

240 - Yhtenäistetty nimeke (ET)

[Ydinelementti \(jos saatavilla tai sovellettavissa\)](#)

[RDA 6 - Teosten ja ekspressioiden identifiointi](#)

Teoksen ensisijainen nimeke (myös vakiintunut kokoava nimeke) (korvaa RDA:ssa käsitteen yhtenäistetty nimeke)

Teoksen ensisijainen nimeke merkitään 240-kenttään silloin, kun tietueessa on kenttä 100, 110 tai 111. Jos teoksella ei ole tekijää 1XX-kentässä, teoksen ensisijainen nimeke (alkuteoksen nimeke) merkitään kenttään 130. [Ohje Teoksen ensisijaisen nimekkeen merkitsemiseen](#)

Teoksen alanimekkeitä ei merkitä tähän kenttään. Samannimisten teosten identifioimiseksi lisätään tarvittava määrä (vuosiluku tms.) päänimekkeen jälkeen sulkuihin. Jos alanimeke on välttämätön teoksen identifioinnin kannalta, se merkitään päänimekkeen jälkeen kaksoispisteellä erotettuna osakenttään **n Ꞥa**.

Ꞥg - Tähän osakenttään merkitään lisätietoja, joita ei voi merkitä muihin osakenttiin.

Ꞥk - Muotoa kuvaava kokoava nimeke (T) Esimerkiksi käsikirjoitus, pöytäkirja, valikoima.

Ꞥl - (Ekspressio) Osakenttään merkitään kuvailtavan ekspression kieli.

Kielimerkinnön välimerkitys poikkeaa alkuperäisestä MARC 21 -formaatista: Suomessa käytetään edelleen Suomalaisten luettelointisääntöjen Hakutiedot-osan mukaisesti pilkkua eikä pistettä.

Ꞥn, Ꞥp - Osakenttiä toistetaan tarvittaessa, jos osajako on monitasoinen.

Esimerkkejä

Teoksen ensisijainen nimeke merkitään 240-kenttään silloin, kun tietueessa on 100-, 110- tai 111-kenttä.

041 1# Ꞥa fin Ꞥh eng

100 1# Ꞥa Smith, Adam, Ꞥe kirjoittaja.

240 14 Ꞥa The theory of moral sentiments, Ꞥl suomi

245 10 Ꞥa Moraalitunteiden teoria / Ꞥc Adam Smith.

Teoksen ensisijaisen nimekkeen merkitseminen ja suhde toiseen teokseen

Lastenversio Raamatusta tallennetaan kenttään 730 ja alkuperäisen teoksen nimeke kenttään 240. Luettelointiratkaisu riippuu siitä, missä määrin kuvailun kohteen sisältönä on lastenversio Raamatusta

041 1# Ꞥa fin Ꞥh eng

100 1# Ꞥa Taylor, Kenneth N., Ꞥe kirjoittaja.

240 14 Ꞥa The new Bible in pictures for little eyes, Ꞥl suomi

245 10 Ꞥa Ensi askel Raamattuun / Ꞥc Kenneth N. Taylor ; kuvitus: Annabel Spenceley ; suomalainen käännös: Mervi Pöntinen.

700 1# Ꞥa Spenceley, Annabel, Ꞥe kuvittaja.

700 1# Ꞥa Pöntinen, Mervi, Ꞥe kääntäjä.

730 0# Ꞥi Lastenversio teoksesta: Ꞥa Raamattu.

Huom! muuttunut käytäntö: Ꞥk ennen osakenttää Ꞥl

Käännösnovellivalikoima: suomennetussa teoksessa on 14 novellia

Alkuperäinen teos "What we talk about when we talk about love" sisältää 17 novellia.

041 1# Ꞥa fin Ꞥh eng

100 1# Ꞥa Carver, Raymond, Ꞥe kirjoittaja.

240 10 Ꞥa What we talk about when we talk about love. Ꞥk Valikoima, Ꞥl suomi

245 10 Ꞥa Mistä puhumme kun puhumme rakkaudesta : Ꞥb kertomuksia / Ꞥc Raymond Carver ; suomentaja Raija Mattila.

700 1# Ꞥa Mattila, Raija, Ꞥe kääntäjä.

YHTENÄISTETYN MUSIIKKINIMEKKEEN OHJEITA - Päivitetään myöhemmin

242 - Luetteloivan organisaation tekemä nimekkeen käännös (T)

Suosittelaaan käytettäväksi myös osakenttää Ꞥy (käännöksen kielikoodi).

243 - Kokoava yhtenäistetty nimeke (ET)

[RDA 6.2.2.10.1-6.2.2.10.3](#)

[RDA 6.14.2.8.1-6.14.2.8.4 \(musiikkiaineisto\)](#)

Vakiintunutta kokoavaa nimekettä *Teokset* käytetään ensisijaisena nimekkeenä sellaisissa kokoomateoksissa, jotka sisältävät tai joiden on tarkoitus sisältää yhden henkilön, suvun tai yhteisön kootut teokset. Koosteita, jotka ovat julkaisuhetkellä täydellisiä, pidetään koottuina teoksina.

Yhden henkilön, suvun tai yhteisön kootuille teoksille tai yhtä tiettyä muotoa sisältäville kokoomateoksille käytetään yhtä alla olevista vakiintuneista kokoavista nimekkeistä:

Esseet

Kirjeet
Libretot
Novellit
Näytelmät
Proosateokset
Puheet
Romaanit
Runot
Sanoitukset

Jos mikään yllä olevista termeistä ei sovi, merkitään soveltuva täsmällisempi vakiintunut kokoava nimeke.

Esim.

100 1# ꞑa Snellman, Johan Vilhelm, ꞑd 1806-1881, ꞑe kirjoittaja.
243 10 ꞑa Teokset
245 10 ꞑa Kootut teokset...

100 1# ꞑa Kilpi, Eeva, ꞑd 1928- ꞑe kirjoittaja.
243 10 ꞑa Novellit
245 10 ꞑa Kootut novellit...

Jos kooste on epätäydellinen, merkitään kokoavan nimekkeen jälkeen sana Valikoima.

100 1# ꞑa Scarry, Richard, ꞑe kirjoittaja, ꞑe taiteilija.
243 10 ꞑa Teokset. ꞑk Valikoima, ꞑl suomi
245 10 ꞑa Iloinen autokirja / ꞑc Richard Scarry ; suomennanut Raija Mattila. Iloinen ilmakirja / Richard Scarry ; suomennanut Kaarina Helakisa.
700 12 ꞑa Scarry, Richard. ꞑt Cars and trucks and things that go, ꞑl suomi.
700 12 ꞑa Scarry, Richard. ꞑt Great big air book, ꞑl suomi.

100 1# ꞑa Skrijabin, Aleksandr, ꞑe säveltäjä.
243 10 ꞑa Pianomusiikki. ꞑk Valikoima
245 10 ꞑa Ausgewählte Klavierwerke...

Poimitujen tietueiden kokoavat nimekkeet (esim. Works) suomennetaan RDA-sanaston [6.2.2.10.1](#) mukaisiksi.

Tarvittaessa merkitään myös muita elementtejä soveltuviin osakenttiinsä erottamaan auktorisoitu hakutieto muista hakutiedoista.

Jos vakiintunut kokoava nimeke on tallennettu kenttään 240 (mm. Kongressin kirjaston käytäntö), kenttä muutetaan 243:ksi ja termi suomennetaan (esim. Works Teokset).

245 - Nimeke- ja vastuullisuusmerkintö (ET)

- [Indikaattorit ja osakentät](#)
- [Yleiset ohjeet merkitsemisestä](#)
 - [Isot kirjaimet](#)
 - [Virheet](#)
 - [Toistettavaksi tarkoitetut sanat](#)
 - [Esittelysanat, joita ei lueta osaksi nimekettä](#)
 - [Osien, lohkojen ja supplementtien nimekkeet](#)
 - [Vaihtoehtoinen nimeke](#)
 - [Nimekkeitä yhdistävä ilmaisu](#)
 - [Translitterointi](#)
 - [Rajoituksia takautuvien korjausten tekoon \(pääkirjaukset hybriditietueissa\)](#)
- [Päänimeke](#)
 - [Kokoomateokset, joilla kokoava nimeke](#)
 - [Kokoomateokset, joilla ei ole kokoavaa nimekettä](#)
 - [Nimekkeetön aineisto](#)
- [Rinnakkainen päänimeke](#)
- [Muu nimeketieto](#)
- [Rinnakkainen muu nimeketieto](#)
- [Vastuullisuusmerkinnöt](#)
- [Rinnakkainen vastuullisuusmerkintö](#)

Indikaattorit ja osakentät

Indikaattorit

- 1. indikaattori
 - 0 - pääkirjaus päänimekkeestä (tietueessa ei ole 1XX-kenttää)
 - 1 - lisäkirjaus päänimekkeestä (tietueessa on 1XX-kenttä)
- 2. indikaattori
 - 0-9 - ohitettavien merkkien määrä

Osakentäkoodit (lyhennetty)

- Ꞥa - Päänimeke (ET)
 - Päänimeke
- Ꞥb - Muut nimeketiedot (ET)
 - Rinnakkainen päänimeke, muu nimeketieto
- Ꞥc - Vastuullisuusmerkinnöt jne. (ET)
 - Vastuullisuustiedot
- Ꞥn - Numerointitieto (T), Ꞥp - Teoksen osan nimi (T)
 - Osa päänimekettä, rinnakkaisnimekettä, muuta nimeketietoa tai rinnakkaista muuta nimeketietoa

Osakentän Ꞥp eteen tulee piste, paitsi edeltävän osakentän Ꞥn kanssa käytetään pilkkua.

Osakenttiä Ꞥn ja Ꞥp voidaan toistaa vain, kun niitä edeltää joko osakenttä Ꞥa, Ꞥb, Ꞥn tai Ꞥp

Osakenttä Ꞥc on aina viimeinen osakenttä.

245-kenttä päättyy aina pisteeseen.

Yleiset ohjeet merkitsemisestä

Kuvailuelementit jäljennetään kuvailuun siinä muodossa, missä ne esiintyvät tiedonlähteessä noudattaen kuitenkin luvun [1.7 Kirjoitusasu](#) ohjeita. Luvussa 1.7 ohjeistetaan

- isojen kirjainten käyttö
- välimerkitys
- diakriittit
- symbolit
- alkukirjainten ja kirjainsanojen kirjoittaminen
- toistettavaksi tarkoitetut kirjaimet ja sanat
- lyhenteet
- epätarkkuudet

Isot kirjaimet

Isojen kirjainten käytössä noudatetaan kuvailussa käytetyn kielen/kirjoitusjärjestelmän käytäntöä.

Virheet

Virheet jäljennetään kuvailuun sellaisenaan. Korjattu nimeke annetaan varianttinamekkeenä 246-kentässä ja korjatusta vastuullisuustiedosta merkitään huomautus 500-kenttään.

ESIMERKKI

245 10 Ꞥa Pimean reuna / Ꞥc Jukka Niskanen.

246 1# Ꞥi Korjattu nimeke: Ꞥa Pimeän reuna

245 ..

500 ## Ꞥa Oikea tekijän nimi:

Toistettavaksi tarkoitetut sanat

Tiedonlähteessä vain kerran mainitut kirjaimet ja sanat, jotka on tarkoitettu toistettavaksi luettaessa, toistetaan kuvailussa.

ESIMERKKI

245 00 Ꞥa Rajaton kulttuuri : Ꞥb pohjoismaainen kulttuurifoorumi Helsingissä 5.3.1992 / Ꞥc toimittaja: Liisa-Maria Hakala ; käännökset: Paula Kaikkonen, Ann Pelanne = Den gränslösa kulturen : nordiskt kulturforum i Helsingfors 5.3.1992 / redaktör: Liisa-Maria Hakala ; översättningar: Paula Kaikkonen, Ann Pelanne.

Nimiösivulla mainittu vain kerran: 5.3.1992 & tekijöiden nimet

Esittelysanat, joita ei lueta osaksi nimekettä

Esittelysanoja, jotka on tarkoitettu johdannoksi ja joita ei ole tarkoitettu osaksi nimekettä, ei merkitä.

ESIMERKKI

EI: 245 00 Ꞥa Disney presents ...

EI: 245 00 Ꞥa Suomi-Filmi esittää ...

Osien, lohkojen ja supplementtien nimekkeet

2.3.1.7 Osien, lohkojen ja supplementtien nimekkeet

Numerot merkitään kuvailuun tiedonlähteessä esiintyvässä muodossa (arabialaisin tai roomalaisin numeroin SKL 1.8.2).

Jos erillisenä ilmestyvän osan, lohkon tai supplementin nimeke esiintyy tiedonlähteessä, mutta kaikkia osioita tai lohkoja yhdistävää nimekettä ei esiinny, merkitään nimekkeeksi osan, lohkon tai supplementin nimeke.

Jos erillisenä ilmestyvän osan, lohkon tai supplementin nimeke esiintyy samassa tiedonlähteessä kaikkien osien tai lohkojen yhteisnimekkeen kanssa ja se on **riittämätön manifestaation identifioimiseen**, merkitään sekä yhteisnimeke että osan, lohkon tai supplementin nimeke. (RDA 2.3.1.7.1)

ESIMERKKI

245 10 †a Peruskoulun tekstiilityö. †n 3, †p Opettajan opas ...
EI: 245 10 †a Opettajan opas & 490 1# †a Peruskoulun tekstiilityö ; †v 3

Jos erillisenä ilmestyvän osan, lohkon tai supplementin nimeke esiintyy samassa tiedonlähteessä kaikkien osien tai lohkojen yhteisnimekkeen ja se **riittää manifestaation identifioimiseen**, merkitään nimekkeeksi osan, lohkon tai supplementin nimeke. (RDA 2.3.1.7.2)

ESIMERKKI

245 00 †a Näkövammaisen opinto-opas.
490 1# †a Näkövammaisten keskusliiton julkaisuja ...

Poikkeus: Sarja-aineistojen ja päivittyvien aineistojen kohdalla merkitään aina sekä yhteisnimeke että osan, lohkon tai supplementin nimeke. Näin tehdään, vaikka osan, lohkon tai supplementin nimeke riittäisi yksin identifioimaan manifestaation.

Vaihtoehtoinen nimeke

Vaihtoehtoista nimekettä pidetään päänimekkeen osana.

ESIMERKKI

245 10 †a Hyvät ja pahat, eli Ajatuksia tiestä sosialismiin / †c Raimo Ilaskivi.
246 30 †a Ajatuksia tiestä sosialismiin

Nimekkeitä yhdistävä ilmaisu

Nimekkeitä yhdistävä ilmaisu säilytetään

ESIMERKKI

245 00 †a Kujalan Oskari ja hänen sukunsa / †c Erkki Kujala, Pekka Kujala. **Sekä**, Halsuan kunnan historia 1858-1949 / kirjoittanut Kasper Niemi ja Oskari Kujala.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Kujala, Erkki, †d 1939- †t Kujalan Oskari ja hänen sukunsa.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Niemi, Kasper. †t Halsuan kunnan historia 1858-1949.

Translitterointi

Kyrilliikka tai muu translitterointia tai transkribointia vaativa merkistö sijoitetaan 880-kenttiin. Esimerkiksi koko nimeke tallennetaan osakenttineen ja välimerkkeineen kenttään 880 ja konvertoidaan sitten kenttään 245 kansallisen SFS 4900 standardin mukaisesti

Jos kyrilliikkaa tallennetaan vain muutama tietue vuodessa, voidaan translitteroitu muotoa merkitä suoraan kenttään 245 ilman 880-kenttää.

Rajoituksia takautuvien korjausten tekoon (pääkirjaukset hybriditietueissa)

Hybriditietueet ovat RDA konversiossa muokattuja tietueita, joissa on sekä ISBD- että RDA-tietueiden piirteitä.

Rajoituksia takautuvien korjausten tekemiselle liittyen moniosaisiin monografioiden:

- Esimerkiksi oppikirjasarjat: kuvailussa jatketaan vanhaa käytäntöä – usein pääkirjauksen merkitsemistä nimekkeelle – kunnes sarjan viimeinenkin osa on saatu ja kuvailtu.
- Moniosaisten monografioiden yksittäisiä osia ei pidä korjata RDA-tietueiksi ellei sitten korjaa kaikkia osia siten, että kaikki osat ovat käsillä (vaikutukset esimerkiksi päävastuullisen tekijän merkitsemiseen)

Uudet moniosaiset monografiat kuvaillaan RDA-ohjeiden mukaan, eli usein ensimmäisen osan ensimmäiselle tekijälle.

Päänimeke

[2.3.2 Päänimeke](#) | Ydinelementti

Päänimeke: Manifestaation pääasiallinen nimi eli nimeke, jota yleensä käytetään viitattaessa manifestaatioon.

Nimeke jäljennetään kuvailuun siinä muodossa, missä se esiintyy tiedonlähteessä noudattaen kuitenkin luvun [1.7 Kirjoitusasu](#) ohjeita.

ESIMERKKI

245 10 †a Halavan himmeän alla / †c Aleksis Kivi.

245 10 †a Toimintakertomus / †c Korkein hallinto-oikeus.

245 10 †a Bibliografinen katsaus 1980-luvun alun suomalaisen ja Suomessa julkaistuun rauhanliikekirjallisuuteen / †c Mirja Iivonen.

245 10 †a Lasten oma aapinen / †c Urho Somerkivi, Hellen Tynell, Inkeri Airola ; kuvittanut Usko Laukkanen.

245 00 †a Julkaisuja. †n Sarja B, †p Työselostuksia / †c Työtieteen laitos, Oulun yliopisto.
Päänimeke: Julkaisuja. Sarja B, Työselostuksia

245 10 †a Management politics. †n Part 3 / †c Henry Smith.
Päänimeke: Management politics. Part 3

245 00 †a Historical statistics. †p Europe.
Päänimeke: Historical statistics. Europe

Kokoomateokset, joilla kokoava nimeke

Päänimekkeeksi valitaan kokoava nimeke ja sisältyvien teosten nimekkeet merkitään kenttään 505 tai 700 tai kumpaankin. Tarvittaessa nimekkeistä voidaan tehdä lisäkirjaus kenttään 740.

ESIMERKKI. Kokoomateos ja yksittäisten sisältöjen nimekkeet (yksi tekijä)

100 1# †a Rönkä, Matti, †d 1959- †e kirjoittaja.
245 10 †a Kahden maan kulkija / †c Matti Rönkä.
505 00 †t Isä, poika ja paha henki -- †t Tuliaiset Moskovasta -- †t Väärän maan vainaja.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Rönkä, Matti, †d 1959- †t Isä, poika ja paha henki.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Rönkä, Matti, †d 1959- †t Tuliaiset Moskovasta.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Rönkä, Matti, †d 1959- †t Väärän maan vainaja.

ESIMERKKI. Kokoomateos ja yksittäisten sisältöjen nimekkeet (useita tekijöitä)

245 00 †a Joka kodin suomen kielen opas.
505 00 †t Hyvää suomea / †r Pirkko Leino -- †t Nykysuomen oikeinkirjoitussanakirja / †r Rauni Vornanen -- †t Sivistyssanasto / †r toimittanut Kaarina Turtia.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Leino, Pirkko, †d 1940- †t Hyvää suomea.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Vornanen, Rauni, †d 1941- †t Nykysuomen oikeinkirjoitussanakirja.
730 02 †i Sisältää (teos): †a Sivistyssanasto.
Huom. 'Sivistyssanasto' tallennetaan 730-kenttään, koska toimittajasta ei muodosteta teoksen auktorisoitua hakumuotoa

Kokoomateokset, joilla ei ole kokoavaa nimekettä

Päänimekkeeksi merkitään sisältyvien teosten nimekkeet. Lisäksi sisältyvien teosten nimekkeet merkitään kenttään 505 tai 700 tai kumpaankin. Tarvittaessa nimekkeistä voidaan tehdä lisäkirjaus kenttään 740.

Aineisto ilman kokoavaa nimekettä (yksi tekijä)

Sisältyvien teosten nimekkeet merkitään siinä muodossa jossa ne esiintyvät tiedonlähteessä. Nimekkeet merkitään puolipisteellä erotettuna (;).

ESIMERKKI

100 1# †a Itkonen, Tytti, †d 1946- †e kirjoittaja.
245 10 †a Omavalvonnan toteutuminen vuonna 1996 ; †b Omavalvonta Hämeen läänissä ; Oma-valvonta Uudenmaan läänissä / †c Tytti Itkonen.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Itkonen, Tytti, †d 1946- †t Omavalvonnan toteutuminen vuonna 1996.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Itkonen, Tytti, †d 1946- †t Omavalvonta Hämeen läänissä.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Itkonen, Tytti, †d 1946- †t Oma-valvonta Uudenmaan läänissä.

245 10 †a Pedagogiska frågor i tonårsåldern : †b från kunskap till insikt ; Om konstnärligt gestaltad undervisning : att skapa bilder i barnens inre / †c Rudolf Steiner.

Aineisto ilman kokoavaa nimekettä (useita tekijöitä)

Sisältyvien teosten nimekkeet merkitään siinä muodossa, jossa ne esiintyvät tiedonlähteessä. Kukin vastuullisuusmerkintä merkitään sen nimeketiedon jälkeen, johon se kuuluu. Nimeke/vastuullisuus-tieto -osiot erotellaan toisistaan pisteellä ja välilyönneillä (.).

ESIMERKKI

245 00 †a Vammaskosken kihlakunnansilta 1600-luvulta 1800-luvulle / †c Mauno Jokipii. Vammaskosken kivisilta 1915-1990 / Pekka Koskinen.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Jokipii, Mauno, †d 1924-2007. †t Vammaskosken kihlakunnansilta 1600-luvulta 1800-luvulle.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Koskinen, Pekka. †t Vammaskosken kivisilta 1915-1990.

Nimekkeetön aineisto

2.3.2.10 Nimekkeetön manifestaatio ; 2.3.2.11 Sepitettyjen nimekkeiden merkitseminen

Jos aineistossa itsessään ei esiinny nimekettä, merkitään päänimikkeeksi joko aineiston ulkopuolelta otettu nimeke tai nimeke seipitetään. Valitse seipitettyksi nimeksi lyhyt ja kuvaava nimeke, joka ilmaisee aineiston luonteen ja/tai aineiston aiheen. Aineiston ulkopuolelta otettu nimeke, esim. kustantajan kotisivuilta otettu tieto nimekkeestä merkitään hakasulkeisiin.

Aineiston kuvailussa käytetään aineiston sisältöön sopivaa kieltä ja kirjoitusjärjestelmää.

ESIMERKKI

245 00 †a Helsingin yliopiston sosiaalipoliitikan professori Pekka Roos astuu virkaansa 13. päivänä huhtikuuta 1994 klo 14 pitäen yliopiston juhlasalissa esitelmän aiheesta Hyvinvointiyhteiskunnan kurjuus.
500 ## †a Nimeke puuttuu.

245 00 †a [Outokummun Partion jaostohistoriikki].

Rinnakkainen päänimeke

[2.3.3 Rinnakkainen päänimeke](#) | Lisäydinelementti

Rinnakkaiselle päänimekkeelle ei ole MARC 21:ssä omaa osakenttää. Rinnakkaisnimekettä edeltää yhtäsuuruusmerkki (=).

Rinnakkainen päänimeke on päänimeke toisella kielellä ja/tai kirjoitusjärjestelmällä. Rinnakkaisesta päänimekkeestä tehdään lisäkirjaus 246-kenttään.

ESIMERKKI

245 10 †a Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys, kevät 2014 = †b Health behaviour and health among the Finnish adult population, spring 2014 / †c Anni Helldan, Satu Helakorpi, Suvi Virtanen, Antti Uutela.
246 31 †a Health behaviour and health among the Finnish adult population, spring 2014

245 10 †a Tuomioistuinsanasto = †b Domstolsordlista = Glossary of court terms = Glossar der Gerichtsterminologie = Vocabulaire de la justice.
246 31 †a Domstolsordlista
246 31 †a Glossary of court terms
246 31 †a Glossar der Gerichtsterminologie
246 31 †a Vocabulaire de la justice

245 00 †a Sininen lamppu : †b näkökulmia lasten- ja nuortenkirjallisuuteen ja sen tutkimiseen = The blue light : aspects of children's literature and its study / †c [toimittaja Tuula Korolainen].
246 31 †a Blue light : †b aspects of children's literature and its study

245 10 †a Annual report of the Minister of Supply and Service Canada under the Corporations and Labour Unions Returns Act. †n Part II, †p Labour unions = †b Rapport annuel du ministre des Approvisionnement et services Canada présenté sous l'empire et des syndicats ouvriers. †n Partie II, †p Syndicats ouvriers.
246 31 †a Rapport annuel du ministre des Approvisionnement et services Canada présenté sous l'empire et des syndicats ouvriers. †n Partie II, †p Syndicats ouvriers

Muu nimeketieto

[2.3.4 Muu nimeketieto](#) | Lisäydinelementti

Muu nimeketieto tarkoittaa aineiston päänimekkeen kanssa esiintyvää tai sille alisteisena esiintyvää tietoa. Muu nimeketieto voi esiintyä päänimekkeen, rinnakkaisen päänimekkeen/nimekkeiden tai julkaisuun sisältyvien yksittäisten teosten nimekkeiden yhteydessä.

Muu nimeketieto aloitetaan yleensä pienellä kirjaimella, paitsi jos nimeke alkaa erisnimellä tai päänimekkeen kieli edellyttää isojen alkukirjaimien käyttöä. Muuta nimekettä edeltää kaksoispiste (:). Muista nimeketiedoista tehdään tarvittaessa lisäkirjaukset kenttään 246.

ESIMERKKI

245 10 †a Bibliografinen valvonta : †b johdatus luetteloinnin ja sisällönkuvailun menetelmiin / †c Vesa Suominen, Jarmo Saarti, Pirjo Tuomi.

245 10 †a Filmen i Sverige : †b en historia i tiio kapitel / †c Leif Furhammar.
246 1# †i Korjattu alanimeke: †a Historia i tio kapitel

245 10 †a Aatteesta ammatiksi : †b puolueytötä ja punapääomaa : Julius Nurmisen ja Anna Haverisen (ent. Nurminen) elämä ja toiminta työväenliikkeen järjestöaktiiveina 1900-luvun alkukymmeninä / †c Pertti Nurminen.

245 00 †a Hallusinatsioneja : †b vanhoja suomalaisia kauhutarinoita / †c toimittanut Juri Nummelin.
246 30 †a Vanhoja suomalaisia kauhutarinoita

Rinnakkainen muu nimeketieto

[2.3.5 Rinnakkainen muu nimeketieto](#)

Rinnakkaiset muut nimeketiedot merkitään samassa järjestyksessä kuin vastaavat rinnakkaiset päänimekkeet. Rinnakkaista muuta nimekettä edeltää kaksoispiste (:).

ESIMERKKI

245 10 †a Vastakohtien Itä-Uusimaa : †b itäusmaalaisten mielipiteitä hyvinvoinnistaan ja palveluistaan = Kontrasternas Östra Nylund : östnylänningarnas åsikter om sin välfärd och servicen / †c Anne Eronen, Pia Londén, Aki Siltaniemi.

245 00 †a Kieleen muuttanut ihminen : †b Pentti Saarikosken suhde kieleen = Pentti Saarikoski on language.
Rinnakkainen päänimeke/muu nimeketieto voi myös puuttua

Vastuullisuusmerkinnöt

2.4. Vastuullisuustiedot | Ydinelementti

Päänimekkeeseen liittyvä vastuullisuusmerkintö on ydinelementti (jos vastuullisuusmerkintöjä on useampi kuin yksi, vain ensimmäinen vaaditaan). Muut vastuullisuusmerkinnöt ovat valinnaisia, paitsi jos ne ovat tarpeen julkaisun tunnistamiseksi tai niitä pidetään muuten tärkeinä kuvailtavan aineiston kannalta (SKL 2.4.2). Vastuullisuusmerkintöä edeltää kauttaviiva (/).

Vastuullisuusmerkinnöstä voi jättää pois ammatit, tutkinnot, työpaikat ym., poistomerkkejä ei käytetä (SKL).

ESIMERKKI

245 10 †a Matkalla maratonille / ‡c Ari Paunonen, Seppo Anttila.
Nimiösivulla myös: taitto Matti Karhula ; kansi Eveliina Tolonen (jätetty pois vastuullisuusmerkinnöstä)

245 10 †a / ‡c kirjoittajat: Seppo Pehkonen, Markku Leppänen.
Nimiösivulla: Kirjoittajat: urheilufysioterapeutti Seppo Pehkonen Fysioterapia Teramus, liikunnanohjaaja, ammattivalmentaja, urheiluhieroja Markku Leppänen MakeSport Oy (vastuullisuustieto merkitään ilman ammatteja ja työpaikkoja)

Jos vastuullisuusmerkintöön sisältyy useamman kuin kolmen samassa roolissa tai yhtäläisessä vastuussa olevan toimijan nimet, merkitään vain kunkin rooli- tai vastuuryhmän ensimmäinen nimi (RDA 2.4.1.5). Nimien poisjättäminen merkitään muodossa [ja xx muuta]. Huom.! "xx" tilalle merkitään poisjätettyjen tekijöiden yhteenlaskettu lukumäärä kuvailukielellä. Suomeksi luvut kymmeneen asti kirjoitetaan (yksi, kaksi ...) ja luvusta 11 alkaen merkitään numeroilla. Ruotsiksi luvut 1-12 kirjoitetaan ja luvusta 13 alkaen merkitään numeroilla. Poistomerkkiä (...) ei käytetä. Jos vastuullisuusmerkintöjä on erittäin runsaasti, niin ne voidaan jättää laskematta ja käyttää ilmaisuja [ja muita]. Poimituihin tietueisiin ei tarvitse lisätä nimiä.

ESIMERKKI

245 14 †a The design of sites : ‡b patterns, principles and processes for crafting a customer-centered web experience / ‡c Douglas K. Van Duyne, James A. Landay, Jason I. Hong.
Nimiösivulla kolme kirjoittajaa, kaikki merkitään

245 10 †a ... / ‡c Arto Mustajoki [ja kahdeksan muuta].
Nimiösivulla yhdeksän kirjoittajaa, merkitään vain ensimmäinen nimi

Julkaisun ulkopuolelta otettu tekijän roolia selkiyttävä tieto merkitään hakasulkeisiin elementin kielellä. Jos kieltä ei osaa, tieto voidaan merkitä kuvailun kielellä. Poimituissa tietueissa merkintöä ei tarvitse kääntää.

Vastuullisuusmerkinnöstä (245‡c) poisjätettyjä tekijännimiä voidaan merkitä lisäkirjauksiksi kenttiin 700, 710, 711 eli hakutietona voi olla tekijännimi, jota ei näy kuvailussa. Tarkemmat ohjeet tekijöiden merkitsemisestä formaatin pääkirjauksentissä 100/110/111 sekä lisäkirjauksentissä 700/710/711.

Rinnakkainen vastuullisuusmerkintö

2.4.3 Päänimekkeeseen liittyvä rinnakkainen vastuullisuustieto

Rinnakkaista vastuullisuusmerkintöä edeltää kauttaviiva (/).

ESIMERKKI

245 00 †a Suomen teologit 1990 / ‡c julkaissut Suomen kirkon pappisliitto = Teologer i Finland 1990 / utgiven av Finlands kyrkans prästförbund.

100 1# †a Keinänen, Timo, ‡d 1945- ‡e kirjoittaja.

245 10 †a Robert Wilhelm Ekmanin Maisema Subiacosta / ‡c Timo Keinänen ; julkaisija: Suomen taideakatemia ; toimittaja: Marjatta Levanto = Robert Wilhelm Ekman's Landscape from Subiaco / Timo Keinänen ; published by The Fine Arts Academy of Finland ; editor: Marjatta Levanto.

246 31 †a Robert Wilhelm Ekman's Landscape from Subiaco

246 - Muut nimekkeet (T)

RDA 2.3.3 - Rinnakkainen päänimeke ; RDA 2.3.5 Rinnakkainen muu nimeketieto ; RDA 2.3.6 - Varianttinameke

Kenttää 246 voidaan käyttää kentän 245 ohella, mutta ei yksinään. Kenttään 246 tallennetaan kentän 245 nimekemuodosta poikkeavat nimekkeet.

Sarja-aineiston suhdetta toisiin sarja-aineistoihin ilmaisevat nimekkeet tallennetaan ns. linkkikenttiin 759-789. Lisäkirjaukset tallennetaan kenttään 246.

Huom! kenttä ei sisällä ohitusindikaattoria. Artikkelit jätetään kuvailusta pois.

1. indikaattorin arvolla määritellään, tuleeko nimekkeestä lisäkirjaus ja liittyykö nimekkeeseen vakionäyttöteksti tai huomautusteksti. 2. indikaattori kertoo nimekkeen tyyppin. 2. indikaattorin arvoa '#' käytetään, kun halutaan merkitä avain- tai päänimekkeessä esiintyvien lyhenteiden, numeroiden tai erikoismerkkin avattu muoto.

†a - Päänimeke/lyhyt nimeke

Koska ohitusindikaattoria ei ole, artikkelia ei voi käyttää.

‡f - Julkaisuaika tai numerointi

Ei käytetä kun toisen indikaattorin arvo on 0 tai 1, pakollinen kun toisen indikaattorin arvo on 2, käytetään sopivissa tapauksissa kun toisen indikaattorin arvo on 3-8.

‡i - Näyttöteksti

Sijoitetaan kentän ensimmäiseksi osakentäksi, kun toisen indikaattorin arvo on #. Siihen kirjoitetaan haluttu selitysteksti, esim. Nimeke avattuna. Fraaseja Metatietosanastossa: Manifestaatio, [Huomautus nimekkeestä](#)
Poimituissa tietueissa olevia ilmauksia ei tarvitse kääntää.

Jos käännös ilmestyy uutena painoksena eri nimellä, merkitään tieto aiemmasta nimestä joko 246 i ja a-kenttiin tai 500-kenttään.

Esimerkki:

246 1# ‡i Julkaistu vuonna 2012 suomeksi nimellä: ‡a Aarresaaret : miehet jotka ryöstivät maailman **TAI**
500 ## ‡a Julkaistu vuonna 2012 suomeksi nimellä: Aarresaaret : miehet jotka ryöstivät maailman.

YLEISSÄÄNTÖ: Kun nimeke on näkyvissä kentässä 245 (rinnakkaisnimeke, alanimeke, osan nimeke), suositellaan käytettäväksi 1. indikaattorin arvoa 3. Toinen indikaattori on 0 tai 1. Kun nimeke on huomautustyyppinen eikä suoraan näkyvissä tietueen muissa kentissä, suositellaan käytettäväksi 1. indikaattorin arvoa 1. Tällöin toinen indikaattori on # tai 2-8.

- Alanimeke **246 30 ‡a**
- Kansinimeke **246 14 ‡a**
- Osan nimeke **246 30 ‡a**
- Rinnakkainen päänimeke **246 31 ‡a**
- Selkänimeke **246 18 ‡a**
- Toinen nimeke, varianttinameke **246 13 ‡a**
- Muu nimeke, esim. avattu muoto **246 3# ‡a**
- Vaihtoehtoinen nimeke **246 1# ‡i** Tunnetaan myös nimellä: ‡a

Nimekkeen selkeyttäminen

245 10 ‡a Yö ja päivä : ‡b näytelmä yhdessä näytöksessä / ‡c tehnyt A. Kiwi.
246 3# ‡a Yö ja päivä

Tiivistelmät

Tiivistelmän nimekkeestä voi tehdä lisäkirjauksen kenttään 246. Esimerkiksi:

246 1# ‡i Tiivistelmän nimeke: ‡a Turkish young learner's perception of communicative vs. non-communicative activities in their EFL-class

Sarja-aineiston epäviralliset lyhenteet

Sarja-aineiston epävirallisen lyhenteen voi merkitä tähän kenttään (vrt. kenttä 210).

246 1# ‡i Tunnetaan myös lyhenteellä: ‡a J. Amer. Phys.

Standardin tunnuksen tallentaminen

Aineistossa oleva standardin tunnus, jota ei valittu päänimekkeeksi, voidaan tallentaa varianttinamekkeenä 246-kenttään. Ensimmäisen indikaattorin arvo on '1'. 2. indikaattorin arvona voi olla '3', jos kyseessä on muu erottuva nimeke tai '7', jos tunnus esiintyy juoksevana nimekkeenä aineistossa. Selkein ja informatiivisin tapa tunnuksen merkitsemiseen on alla olevan esimerkin mukainen:

245 00 ‡a Suomenkielisen tesauuksen laatimis- ja ylläpito-ohjeet.

246 1# ‡i Standardin tunnus: ‡a SFS 5471

HUOM. Jos aineisto kuuluu sarjaan (esimerkiksi SFS-käsikirja -sarja), noudatetaan merkitsemisessä sarjatietojen kuvailusääntöä.

247 - Aikaisempi nimeke (T)

RDA 2.3.7 - Aiempi päänimeke

Kuvailuohjeissa aiempaa päänimekettä sovelletaan vain päivittyvään aineistoon.

Kenttään 247 tallennetaan aikaisemmin 245-kentässä ollut päivittyvän aineiston (000/07=i ja 008/34=2) päänimeke, jos aineiston nimi on muuttunut ja vanha nimi on samalla kadonnut. Kenttää 247 ei käytetä, jos käytetään kenttää 780 (Edeltäjä).

Huom! kenttä ei sisällä ohitusindikaattoria.
